

Binnen de vaste commissie voor Europese Zaken bestond bij een aantal fracties de behoefte om aan de Minister van Buitenlandse Zaken enkele vragen en opmerkingen voor te leggen met betrekking tot de brief van het kabinet, ontvangen op 30 maart 2018, over de uitvoering van de gewijzigde motie van het lid Omtzigt over het agenderen van het initiatief over transparantie (Kamerstuk 21 501-20, nr. 1319).

De voorzitter van de vaste commissie voor Europese Zaken,
Azmani

De adjunct-griffier van de vaste commissie voor Europese Zaken,
Buisman

Algemeen

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de brief van de Minister van Buitenlandse Zaken over de uitvoering van de motie van het lid Omtzigt over het agenderen van het initiatief over transparantie. Zij hebben nog enkele vragen aan het kabinet.

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van de brief van de Minister van Buitenlandse Zaken aangaande de uitvoering van de motie van het lid Omtzigt over het agenderen van het initiatief over transparantie. Deze leden hechten zeer aan een transparante democratie, zowel op nationaal als Europees niveau. Zij hebben nog enkele vragen aan het kabinet.

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de onderhavige stukken. Deze leden hebben daarover enkele vragen en opmerkingen.

De leden van de ChristenUnie-fractie hebben met belangstelling kennis genomen van de brief van het kabinet over de uitvoering van de motie van het lid Omtzigt over het agenderen van het initiatief over transparantie. Zij hebben daarbij deze vraag, namelijk of uit de brief opgemaakt kan worden dat de Kamer in elk geval een verslag zal krijgen van de bespreking van het COSAC-paper in de Raadswerkgroep informatie. Zo ja, wanneer kan de Kamer dit verslag verwachten?

Termijn

De leden van de CDA-fractie merken op dat er nu enige maanden verstreken zijn sinds het initiatief met vier concrete voorstellen naar de Europese instellingen gestuurd is. Zij hebben dan ook hoge verwachtingen van een inhoudelijk goed onderbouwde reactie op elk van de vier voorstellen. De leden van de CDA-fractie vragen of het Nederlandse kabinet zich daarvoor wil inzetten. Die verwachtingen zijn ook gerechtvaardigd, omdat het initiatief door 26 parlementen gesteund is, zo menen de leden van de CDA-fractie. De Europese Raad en de Europese Commissie zeggen open te staan voor voorstellen van de parlementen, zo vernemen deze leden.

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van het feit dat op 26 april aanstaande het COSAC-paper en het rapport van de Europese Ombudsman besproken worden in de Raadswerkgroep Informatie. Wat zal de inbreng en inzet van Nederland tijdens deze Raadswerkgroep zijn? Komt deze overeen met de aanbevelingen van het COSAC-paper? Kan het kabinet de Kamer informeren over de uitkomst van deze eerste besprekingen?

De leden van de SP-fractie merken op dat het er nu al enige maanden verstreken zijn sinds het transparantie-initiatief van 26 Europese parlementen, «*Opening up closed doors*» of COSAC paper is gelanceerd, zonder een formele (openbare) reactie van de Raad. Graag vernemen de leden van de SP-fractie van het kabinet wat zij voor inspanningen doet om de het COSAC-paper bespreekbaar te maken in de Raad vooruitlopend op de discussie die op 26 april geagendeerd staat op de Raadswerkgroep Informatie. De leden van SP-fractie hopen dat het kabinet zich proactief inzet om de voorstellen die worden gedaan ter bevordering van de transparantie worden gerealiseerd. Is de Minister hiertoe bereid, zo vragen de leden van de SP-fractie?

Openbaarmaking van standpunten

De leden van de CDA-fractie zijn ronduit teleurgesteld in de cirkelredenering over openbaarmaking van de standpunten. De huidige interne regels van de Raad laten dit niet toe volgens het kabinet, zo constateren de leden van de CDA-fractie. Maar dit is nu precies het probleem: omdat de Raad geheim houdt wat de individuele landen doen, kan een parlement niet controleren of het individuele kabinet – dat zij controleren – gedaan heeft wat het beloofde. En een kabinet controleren is toch echt de essentie van parlementaire democratie, stellen deze leden.

De leden van de CDA-fractie merken op dat zich nu ook iets zeer bijzonders voordoet: de regeringen vertellen straks niet wie de voorstellen wegstemt. Maar als voorstellen weggestemd worden bij meerderheid, is het zeker dat een aantal regeringen hun parlement niet gevolgd hebben. Immers een grote meerderheid van parlementen is voor de transparantievoorstellen, zo constateren de leden van de CDA-fractie. Alleen kan een individueel parlement nooit achterhalen wat zijn regering gedaan heeft! Dat is vanuit democratisch oogpunt ronduit bizar. En vergeet niet, zo stellen de leden van de CDA-fractie, dat een simpele meerderheid voldoende is om het reglement van orde van de Europese Raad te veranderen. Die zou dus gewoon aanwezig moeten zijn.

Is het kabinet bereid om voor te stellen dat bij deze discussie er wel sprake zal zijn van openheid, mede gezien de redenering hierboven, de uitspraken van het EU-Hof van Justitie en het rapport van de Europese Ombudsman, zo vragen de leden van de CDA-fractie?

De leden van de SP-fractie vernemen graag de reacties van de lidstaten op de vier concrete voorstellen die in het COSAC-paper gedaan worden in een gedetailleerd verslag. Tevens willen deze leden graag weten hoe het krachtenveld er exact uit ziet binnen de Raadswerkgroep Informatie? De leden van de SP-fractie kunnen niet ontsnappen aan de ironie dat er geen transparantie wordt gegeven over het stemgedrag van de lidstaten over een initiatief dat oproept tot meer transparantie op het besluitvormingsproces. Is de Minister bereid deze oproep voor meer transparantie door te geven aan de Raadswerkgroep? Gezien de onderschrijving van 26 nationale parlementen is een goed onderbouwde inhoudelijke reactie het minste wat de Kamer mag verwachten, stellen de leden van de SP-fractie. Deze leden roepen het kabinet op om zich in te spannen voor verdere bespreking van het transparantie-initiatief door de Raad Algemene Zaken, na de bijeenkomst van de Raadswerkgroep Informatie. Is het kabinet bereid dit daar te agenderen?

Eurogroep

De leden van de CDA-fractie vernemen graag van het kabinet welke stappen gemaakt zijn bij het agenderen van het transparantie-initiatief in de Eurogroep?

De leden van de SP-fractie willen weten wat het kabinet voornemens is te doen om dit initiatief ook bij andere EU-instellingen, zoals de Eurogroep en de andere Raadsformaties aan de orde te stellen, te agenderen en een reactie te krijgen?

Technische Briefing

Verder danken de leden van de CDA-fractie het kabinet voor het aanbod om een briefing te houden. Die kon niet plaatsvinden, maar dat lag niet aan het kabinet. Kan het kabinet op zeer korte termijn een aantal van deze

inlichtingen vertrouwelijk en schriftelijk meedelen, zo vragen de leden van de CDA-fractie?

Triloog

De leden van de D66-fractie herinneren de Minister aan zijn toezegging tijdens het algemeen overleg Informatievoorziening op 12 april 2018 om met het aankomend Oostenrijks EU-voorzitterschap in gesprek te treden om te verzoeken of zij de datum, tijd en onderwerp van elke triloog waaraan zij namens de Raad deelnemen, online en openbaar kunnen publiceren. Dit zou een eerste stap zijn naar transparantere triloggen.

De leden van de D66-fractie benadrukken het belang van de tijdigheid van dit gesprek, ruim vóór aanvang van het Oostenrijks voorzitterschap. Kan het kabinet toelichten hoe en wanneer het aan deze toezegging gevolg zal geven?

Documenten op afstand inzien

En tot slot, vragen de leden van de CDA-fractie het kabinet of er nu al een methode is om vertrouwelijke stukken op afstand in te zien?